

Samenvatting tweedaagse 18 & 19 september 2019 en richtinggevende uitspraken bestuur VNOG

Inleiding

Om ervoor te zorgen dat het bestuur de gewenste richting voor de lange termijn kan aangegeven, zijn verschillende scenario's met betrekking tot het dienstverleningsniveau uitgewerkt. De scenario's helpen bij het duiden van relevante verbanden en maken inzichtelijk wat een keuze betekent. De scenario's zijn samen met aanvullende besparingsmogelijkheden opgenomen in een reader. Deze ontvangt u als bijlage.

De VNOG onderscheidt per scenario een aantal taakgebieden (bouwstenen) die worden toegelicht en financieel onderbouwd:

1. **Huidig scenario:** dit scenario schetst de huidige situatie met het dienstverleningsniveau op basis van de huidige taken/diensten, formatie en kosten.
2. **Basisscenario:** een scenario met een minimaal dienstverleningsniveau op basis van de wettelijke taken, dat repressief en operationeel verantwoord is, met bijbehorende formatie en kosten. Dit scenario is veilig, maar niet op alle onderdelen toekomstbestendig. Daarnaast betekent dit scenario op advies en toezicht een verschuiving van taken naar de gemeenten.
3. **Basisplusscenario:** een toekomstbestendig scenario met een verantwoord dienstverleningsniveau, waarin bepaalde accenten worden gelegd op taken van de veiligheidsregio, met bijbehorende formatie en kosten.

De scenario's zijn per afdeling¹ uitgewerkt in diverse bouwstenen.

- De bouwstenen voor de afdeling GHOR zijn: Risicoanalyse en planvorming, Advisering, Informatievoorziening, Vakbekwaamheid en Operationele organisatie.
- De bouwstenen voor de afdeling Risicobeheersing zijn: Toezicht, Risicoanalyse en planvorming, Advisering, Informatievoorziening, Risicocommunicatie.
- De bouwstenen voor Crisisbeheersing zijn: Risicoanalyse en planvorming, Advisering, Informatievoorziening, Vakbekwaamheid, Operationele organisatie, Risicocommunicatie, Bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- De bouwstenen voor de afdelingen Incidentbestrijding en Brandweerondersteuning zijn: Medewerkers, Materieel, Vakbekwaam blijven, Vakbekwaam worden, Oefenen onder realistische omstandigheden en Kwaliteitsniveau oefenavonden.
- De bouwstenen voor de afdeling Bedrijfsvoering zijn: HRM, Middelen, Informatievoorziening en Bestuur, strategie en communicatie.

Bestuurlijke richting

De VNOG zorgt voor een omgeving waarin inwoners en bezoekers gezond en veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Meer inzet op preventie, compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers en een versterkte informatievoorziening moeten leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.

Hierbij is rekening gehouden met wat past bij de regio. De regio kent veel natuur, agrarisch en recreatief gebied. Ook worden veel (grote) evenementen georganiseerd, zijn er veel recreatieparken, ligt het aan de landsgrens en telt het veel zorgorganisaties. Daarnaast zijn demografische en maatschappelijke ontwikkelingen van invloed. Bijvoorbeeld vergrijzing, meer beroep op zelfredzaamheid en digitalisering. Ook moet de VNOG ten aanzien van veiligheidsrisico's voorbereid zijn op de toename van het aantal toeristen op het water en in de natuurgebieden. Ook hebben de energietransitie en klimaatverandering impact.

¹ De afdelingen Incidentbestrijding en Brandweerondersteuning zijn bij de uitwerking van de scenario's samengevoegd.

De VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan de inwoners en bezoekers van de regio, van Harderwijk tot Winterswijk.

Naast (brand)bestrijding ligt een stevige nadruk op preventie. Instellingen, bedrijven, inwoners en bezoekers van de regio worden gestimuleerd tot samen- en zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. De VNOG is op de toekomst voorbereid door in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, de invoering van de omgevingswet, technologische ontwikkelingen, bevolkingskrimp en vergrijzing. Door het versterken van de informatiepositie worden de veiligheid en de zorg verbeterd.

Inhoudelijk betekent dit dat:

- het **(brand)risicoprofiel** leidend is voor alle activiteiten van de VNOG;
- de focus ligt op **wat er in de het gebied veel is**: natuur (zowel bos, heide als water) en agrarisch gebied, de vele evenementen, het hoge aantal recreatieparken en de vele zorgorganisaties in de regio;
- de (vrijwillige) **medewerkers** zijn **vakbekwaam en professioneel** en de inzet is gericht op het versterken van kwaliteit van medewerkers;
- de VNOG heeft een **goede informatiepositie** en snel inzicht in veiligheids- en gezondheidsrisico's;
- de VNOG stimuleert burgers, instellingen en bedrijven tot **samen- en zelfredzaamheid** en het nemen van **eigen verantwoordelijkheid** bij incidenten, rampen en crisis;
- de VNOG informeert inwoners en bezoekers over **risico's** en biedt **handelingsperspectieven** bij incidenten;
- de **posten** worden goed ondersteund en zijn de **interne informatiesystemen** op orde;
- de organisatie is op korte termijn financieel in control en op de (middel)lange termijn **financieel gezond**, efficiënt ingericht en goed aan te sturen;
- de VNOG is dé organisatie in de regio voor **Samen werken aan veiligheid**.

Uitkomsten per afdeling

Onderstaand is per afdeling de richting die het bestuur heeft aangegeven omschreven.

GHOR:

Voor het onderdeel GHOR heeft het bestuur nog geen definitieve richting bepaald. Wel heeft het bestuur aangegeven de noodzaak te zien voor het versterken van de informatiepositie in het geneeskundig netwerk en het investeren in zelfredzaamheid van inwoners en instellingen. Het bestuur heeft opdracht gegeven om deze onderwerpen nader uit te werken met argumentatie en een concrete aanpak met financiële onderbouwing. Op basis van deze informatie wordt voor de GHOR een richting bepaald.

Risicobeheersing:

Het bestuur ziet de noodzaak om op het gebied van risicobeheersing een transitie te maken van regelgericht naar risicogericht adviseren. Daarmee wordt de VNOG voorbereid op haar toekomstige rol in het kader van de omgevingswet. Om dit te realiseren heeft het bestuur opdracht gegeven om een aanpak te ontwikkelen waardoor, met een incidentele financiële impuls, de transitie wordt vormgegeven. Daarbij wordt uitgegaan van een eenduidige werkwijze voor alle gemeenten. Structureel blijft het budget op het huidige niveau.

Crisisbeheersing:

Om invulling te geven aan de ambitie om toekomstbestendig te zijn zet het bestuur in op de netwerk- en regisseursfunctie die de veiligheidsregio kan bieden, het versterken van de informatiepositie en het bieden van handelingsperspectieven bij rampen en crisis voor

inwoners en bedrijven. Ook wordt een budget beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van de gemeentelijke processen in het kader van crisisbeheersing.

Incidentbestrijding incl. brandweerondersteuning:

Het bestuur wil een compacte en slagvaardige brandweeronorganisatie. Minder, maar beter passend materieel met bijbehorend goed opgeleide en getrainde medewerkers moeten zorgen voor een optimale voorbereiding op de kernactiviteiten brand en hulpverlening. Het fijnmazige netwerk van brandweerposten en vrijwilligers vormen hiervoor de basis. De inzet is gericht op het versterken van vakbekwaamheid en professionaliteit van de (vrijwillige) medewerkers. We zorgen ervoor dat wat je vaak doet, goed doet. Dit betekent dat het materiaal en de bemensing daarvan wordt ingericht volgens het basisscenario. Daarbij zijn door het bestuur nog een aantal punten meegegeven voor nadere analyse, namelijk de plaatsing van (specialistische) natuurbrandvoertuigen, een extra check met de consequenties voor lokale risico objecten, de exacte toekomstbestendige locaties van de tweede tankautospuut en grensoverschrijdende samenwerking (buurregio's en Duitsland, zo wordt bijvoorbeeld samen met de burens gekeken of de dekking en spreiding conform het basisscenario niet tot problemen leidt). Het bestuur onderschrijft de lijn om één vrijwillig duikteam beschikbaar te behouden. Het bestuur heeft opdracht gegeven om met een advies te komen waar dit duikteam het best gepositioneerd kan worden. Voor vakbekwaamheid is het basisplusscenario richtinggevend. Geïnvesteed wordt in een intensivering van de ondersteuning van de reguliere oefenavonden en het oefenen onder realistische omstandigheden.

Bedrijfsvoering:

Het bestuur heeft aangegeven veel waarde te hechten aan een solide financiële basis voor de VNOG. Het afgelopen jaar heeft de focus van de VNOG gelegen op het nemen van beheersmaatregelen en financieel 'in control' komen. Een situatie waarin de VNOG volledig in control is, krijgt steeds meer vorm. Met name het verkrijgen van extra managementinformatie vraagt nog extra inspanning. Het bestuur geeft opdracht om voor de komende drie tot vier jaar te stabiliseren en in een overgangperiode het basisscenario in te voeren. Dit houdt in dat op termijn de bedrijfsvoering met meer geautomatiseerde systemen en een lager aantal medewerkers georganiseerd wordt.

Aanvullende maatregelen:

Naast de bouwstenen per afdeling heeft het bestuur richtinggevende uitspraken gedaan over aanvullende maatregelen die voortkomen uit de besparingsvoorstellen van de medewerkers. Deze maatregelen kunnen niet zondermeer doorgevoerd worden, omdat veel voorstellen betrekking hebben op arbeidsvoorwaarden. Met de medezeggenschap wordt een traject gestart om deze voorstellen nader uit te werken.

Het bestuur hecht veel waarde aan vrijwilligheid en vindt het belangrijk de vrijwilligers goed te faciliteren in hun taak. Voorgesteld is om de opkomstvergoeding bij te stellen naar een half uur. Het bestuur heeft dit niet overgenomen. Wel heeft het bestuur de directeur de opdracht gegeven om nadrukkelijker te sturen op de opkomst (niet meer opkomst dan nodig) en tijdige afschaling. Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting. Door daar waar het incident dit toelaat – bepaald door de bevelvoerder - met vier personen uit te rukken. Deze maatregelen dienen ervoor te zorgen dat vrijwilligers, en hun werkgevers, zo min mogelijk onnodig belast worden en gemotiveerd blijven.

De insteek van het bestuur is om binnen de VNOG medewerkers voor dezelfde werkzaamheden gelijk te vergoeden. Een regeling bevelvoerder van dienst die op zestien posten gehanteerd wordt, en op de andere posten niet, past niet in dit standpunt. Voor deze regeling heeft het bestuur gevraagd om te onderzoeken of afschaffing mogelijk is. Ook is er diversiteit in de wijze waarop omgegaan wordt met brandweeredstrijden en de diverse budgetten voor personeelsverenigingen. Het bestuur heeft opdracht gegeven om het harmoniseren hiervan in gang te zetten.

Daarnaast lag nog een aantal vraagstukken voor rondom specialistische teams. Gezien het risicoprofiel van de regio heeft het bestuur de wens om de natuurbrandverkenners te behouden. De niet wettelijke verplichte eenheid brandonderzoek wil het bestuur ook graag behouden, maar dan op basis van vrije instroom. Tot slot heeft het bestuur opdracht gegeven om te onderzoeken of de logistieke eenheid, operationeel verantwoord, teruggebracht kan worden van twee naar één.

Overzicht in schema

Hieronder vindt u een schematische samenvatting gerelateerd aan de scenario's en met financiële vertaling per VNOG afdeling. De blokjes die donker opgelicht zijn en met tekst in vet, zijn de aangegeven richting van het bestuur. De uitkomsten worden tijdens de raadsinformatiebijkomsten nader toegelicht.

Richting bouwstenen/scenario's		zoals besproken op de bestuurlijke tweedaagse 18/19 sep 2019*		
		Scenario Huidig 2019	Scenario Basis	Scenario Plus
GHOR	1. GHOR Risicoanalyse en planvorming	235.000	0	+34.000 ovb
	2. GHOR Advisering	235.000	0	+47.000 ovb
	3. GHOR Informatievoorziening	195.000	0	+189.000 ovb
	4. GHOR Vakbekwaamheid	249.000	0	+53.000 ovb
	5. GHOR Operationele organisatie	573.000	0	+56.500 ovb
RB	6. RB Toezicht	1.941.000	-383.000	+190.000
	7. RB Risicoanalyse en planvorming	427.000	0	+20.000
	8. RB Advisering	1.587.000	-383.000	+105.000
	9. RB Informatievoorziening	427.000	0	+35.000
	10. RB Risicocommunicatie	418.000	0	+120.000
CB	11. CB Risicoanalyse en planvorming	208.000	0	+85.000
	12. CB Advisering	41.000	-39.000	+17.000
	13. CB Informatievoorziening	115.000	0	+43.000
	14. CB Vakbekwaamheid	368.000	0	+118.000
	15. CB Operationele organisatie	219.000	0	0
	16. CB Risicocommunicatie	51.000	0	+63.000
	17. CB Bevolkingszorg en crisiscomm.	244.000	0	+20.000
IB/BO	18. BO Materieel (incl. onderhoud/beh.)	4.799.000	-671.000	-25.000
	19. IB Medewerkers (vrijw. urenbudget)	3.500.000	-295.000	-70.000
	20. BO Vakbekwaam worden	1.984.000	-116.000	0
	21. BO Vakbekwaam blijven	2.427.000	-57.000	-14.000
	22. BO Oefenen real. omstandh.	407.000	0	+403.000
	23. BO Kwaliteitsniveau oefenavonden	.000	0	+377.000
BV	24. BV HRM	2.540.000	-510.000	0
	25. BV Middelen	2.809.000		0
	26. BV Informatievoorziening	3.271.000		+170.000
	27. BV Bestuur, strategie en communicatie	1.956.000		0
Mutatie t.o.v. Scenario Huidig:			-209.000	

*De genoemde bedragen bij GHOR zijn onder voorbehoud.

Incidentele veranderkosten zijn niet in dit schema opgenomen.

De genoemde zijn na een bepaalde periode (drie tot zes jaar) te realiseren.

=====Einde samenvatting=====